

CRITERIS TÈCNICS I RECOMANACIONS SINDICALS PER A LA REALITZACIÓ DELS PROTOCOLS D'ACTUACIÓ DAVANT ELS FMA

27/10/2025

SECRETARIA DE SALUT LABORAL CCOO PV

ÍNDEX

OBJECTE

OBJECTIUS

FENÒMENS METEOROLÒGICS ADVERSOS (FMA)

**FACTORS A CONSIDERAR EN ELS FENÒMENS METEOROLÒGICS
ADVERSOS**

INFORMACIÓ I RECOMANACIONS

NIVELLS D'AVÍS, LLINDARS I NIVELL D'ALARMES

MESURES PREVENTIVES I MESURES D'EMERGÈNCIA

OBLIGACIONS I RESPONSABILITATS

COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

OBJECTE

L'objecte d'aquest document és establir un **marc comú** amb **els criteris** legals, tècnics i sindicals per a la realització de protocols d'actuació davant fenòmens meteorològics adversos.

L'àmbit territorial d'aquest document és el País Valencià.

OBJECTIUS

Té com a objectiu principal facilitar i servir de suport a aquelles persones designades que s'hagen d'encarregar de la negociació dels referits protocols d'FMA, tant en la negociació col·lectiva estatutària com extraestatutària.

Així com garantir que les mesures preventives i d'emergència que s'implementen, garantisquen la seguretat i salut de les persones treballadores en situacions d'emergència causades pels riscos derivats dels FMA, donant compliment amb les obligacions derivades de l'art. 20 LPRL.

Els riscos que s'han considerat són els fenòmens meteorològics adversos, incendis forestals, així com els derivats d'activitats industrials (riscos tecnològics).

A l'hora d'elaborar **els protocols** de manera individualitzada, aquests han d'estar **adaptats** a l'estructura de l'organització del centre de treball, característiques, tipus d'activitat, entorn i nombre de persones treballadores afectades.

FENÒMENS METEOROLÒGICS ADVERSOS

Es considera un fenomen meteorològic advers tot esdeveniment atmosfèric capaç de produir directament o indirectament, danys a les persones o danys materials de certa consideració.

En sentit menys restringit, també pot considerar-se com a tal, qualsevol fenomen susceptible d'alterar l'activitat humana, de manera significativa, en un àmbit espacial determinat. En conseqüència, resulten adverses, per si mateixes, aquelles situacions en les quals les variables meteorològiques arriben a valors extrems.

D'altra banda, poden ser també potencialment adverses aquelles situacions susceptibles d'afavorir el desencadenament d'altres adversitats, encara que aquestes no tinguen, intrínsecament, caràcter meteorològic. És fins i tot possible que una situació que normalment no seria considerada adversa supose un greu contratemps,

en el cas que concórreguen altres circumstàncies imprevisibles. És el que succeeix, per exemple, quan esdevenen determinades catàstrofes naturals o quan es produeixen certs accidents com a conseqüència de l'activitat humana.

A manera d'orientació, s'han de considerar com a FMA:

- Pluges
- Nevades
- Vents forts
- Temperatures (altes i baixes)
- Fenòmens costaners
- Tempestes o galernes
- Pols en suspensió
- Desgels
- Allaus
- Radiació solar ultraviolada (UV)

Juntament amb aquesta relació també pot servir d'orientació la inclosa en el Comunicat Delt@ per a "Fenòmens físics i elements naturals" que descriu les següents situacions que poden provocar un accident.

- Fenòmens físics, soroll, radiació natural (llum, arc lluminós, pressió, pressurització i despressurització)
- Elements naturals i atmosfèrics (comprén pluja, aigua, graníssol, fang, gel, neu, ràfegues de vent...)
- Catàstrofes naturals (inundació, vulcanisme, terratrèmol, sisme submarí, foc, incendi...)
- Elements naturals (raig, tornado i inundació) i elements atmosfèrics excepcionals
- Sisme, erupció volcànica
- Incendi i foc
- Una altra catàstrofe natural
- Altres fenòmens físics i elements naturals

FACTORS A CONSIDERAR EN ELS FMA

Els FMA han de ser identificats inicialment en l'avaluació de riscos de cada empresa, per tant avaluats tant en la seua probabilitat com en la severitat de les seues possibles conseqüències.

Els factors a tindre en compte en l'avaluació dels FMA són:

- Ubicació geogràfica de l'empresa o centre de treball
- Antecedents de situacions patides per FMA
- Època de l'any
- Tipus d'activitat empresarial (essencial/no essencial)
- Característiques de les tasques
- Característiques de les persones treballadores
- Riscos indirectes

Una vegada incorporats aquests riscos derivats dels FMA en l'avaluació de riscos, han de definir-se les mesures preventives ordinàries aplicables a les situacions pròpies i derivades de l'activitat habitual de l'empresa.

Ben diferent són les mesures d'emergència que han d'estar definides en els protocols donant resposta a situacions extraordinàries derivades dels FMA.

En qualsevol cas, els protocols han de formar part del pla d'emergències o del document que continga les mesures d'actuació en casos d'emergència, i inclusivament del pla d'autoprotecció que tinga l'empresa derivat de la seua activitat, i així donar compliment al contingut de l'art. 20 LPRL.

INFORMACIÓ I RECOMANACIONS

Sempre s'han d'utilitzar **fonts oficials** i específiques que aporten informació veraç i actualitzada.

Canals que s'han d'utilitzar:

AEMET

Proporciona la informació i les prediccions d'interés general, i a través del Pla nacional de predicció i vigilància dels FMA s'emeten AVISOS i prediccions dels FMA que poden afectar la seguretat de les persones i els béns.

Entrar en l'apartat del web que ofereix els avisos meteorològics.

El sistema de difusió d'alerta primerenca MeteoAlarm visualitza, agrega i proporciona de manera senzilla i accessible la informació d'alertes dels serveis meteorològics i hidrològics nacionals europeus.

112 CV

Tant en el 112 en línia com a través de l'aplicació GVA 112 CV per a telèfon mòbil es pot conèixer en tot moment l'estat dels incidents en curs, preemergències i emergències meteorològiques, i risc d'incendis forestals en el territori de PV. En aquest web es proporciona informació, recomanacions i consells per als diferents riscos, així com enllaços d'interès.

PROTECCIÓ CIVIL

La Direcció General de Protecció Civil i Emergències ha publicat una sèrie de guies didàctiques amb informació rellevant i recomanacions sobre diversos riscos, naturals i tecnològics.

Així mateix, es pot accedir a un visor públic amb accés a les dades bàsiques sobre els avisos que recull la Xarxa d'Alerta Nacional de Protecció Civil.

MINISTERI DE SANITAT

Ofereix informació i recomanacions situat en l'apartat de Riscos Ambientals del web del Ministeri, amb l'objectiu de reduir l'impacte sobre la salut de la població, i entre aquests es destaca els derivats per temperatures extremes.

INSTITUT GEOGRÀFIC NACIONAL

En el seu web es troba un apartat dedicat a la informació sísmica en la qual hi ha disponible documentació tècnica, estadístiques, recomanacions de com actuar davant un terratrèmol.

NIVELLS D'AVÍS, LLINDARS I EMISSIÓ D'ALARMES

El País Valencià, es divideix en 11 zones d'avís i intervenció en funció dels FMA i els criteris meteorològics utilitzats que són:

La província de Castelló se subdivideix en 4 zones, Litoral nord, Litoral Sud, Interior Nord i Interior Sud.

La província de València se subdivideix igualment en 4 zones, Litoral Nord, Litoral Sud, Interior Nord i Interior Sud.

I finalment la província d'Alacant se subdivideix en 3 zones, Litoral Nord, Litoral Sud i Interior.

Per a consultar els municipis de cada zona es pot accedir a Zones de predicció meteorològica, Detalls de municipis per zones de l'Agència estatal de meteorologia.

Els **NIVELLS D'AVÍS** es defineixen en el Pla nacional de predicció i vigilància d'FMA, i cada nivell d'avís porta aparellat les recomanacions generals.

NIVELL	SIGNIFICAT	RECOMANACIONS
VERD	No hi ha risc meteorològic	No s'espera cap impacte significatiu, encara que pot haver-hi algun de caràcter menor o local.
GROC	No hi ha risc meteorològic per a la població, encara que sí per a alguna activitat concreta (són els fenòmens meteorològics habituals, però potencialment perillosos) o localització especial de vulnerabilitat.	ESTIGA ATENT. Cal mantindre's informat de la predicció meteorològica. Algunes activitats a l'aire lliure poden veure's afectades.
TARONJA	Hi ha risc meteorològic important.	CAL ESTAR PREPARAT. S'ha de prendre precaucions i mantindre's informat. Les activitats habituals i a l'aire lliure poden estar limitades.
ROJO	El risc meteorològic és extrem (fenòmens meteorològics no habituals d'intensitat excepcional i amb nivell de risc per a la població molt alt).	CAL PRENDRE mesures preventives i ACTUAR seguint les indicacions. Mantindre's informat. No viatjar llevat que siga estrictament necessari. Es poden produir danys molt greus a persones i béns.

També cal tindre en compte, l'emissió **d'avisos especials**, que són els que compleixen alguna de les condicions següents:

- Que es puguin produir condicions meteorològiques que provoquen l'aparició de nivells taronja i roig per a diversos FMA.
- Que el fenomen o fenòmens previstos afecte diverses comunitats autònomes.
- Les **onades de calor i fred**, incloent-hi huracà o tempesta tropical.

L'emissió dels avisos d'FMA generalment es produeix en l'horari següent:

HORARI	AVISOS
07.30 a 09.00	Avisos per al dia de HUI (D)
10.30 a 11.30	Avisos per a DEMÀ (D+1) I DESPÚS-DEMÀ (D+2)
17.00 a 19.00	REVISIÓ de tots els avisos
23.50	Avanç per a 72 hores (D+3)

Els **LLINDARS D'AVÍS** són els diferents nivells definits per a cada FMA a partir que s'emeten les alertes. Els criteris i les taules amb cada FMA es poden consultar en el document Llindars i Nivells d'avís del Pla nacional de predicció i vigilància de FMA.

MESURES PREVENTIVES I MESURES D'EMERGÈNCIA

Com s'explica a l'inici d'aquest document, els FMA que **NO** causen situacions **d'emergència** han de ser gestionats a través de les avaluacions de risc realitzades (art. 14 i 15 LPRL), considerats com un risc avaluable en funció de l'activitat **habitual** que tinga l'empresa/administració, i cal aplicar **les mesures preventives** de manera planificada, tal com disposa l'art. 9.2 RSP.

En l'avaluació de riscos dels llocs de treball en incloure els FMA, s'ha de considerar com a factor a tindre en compte el tipus **de tasques** i **les característiques personals** de les persones treballadores que puguen influir per a la valoració del risc, i per a la determinació de les mesures preventives específiques.

Reiterem que no tots els avisos o alertes emeses tenen la consideració de situació d'emergència, però és important ressaltar la necessitat de valorar aqueixa informació meteorològica en les avaluacions, per a l'adopció de mesures preventives i poder planificar l'activitat diària sense risc per a la seguretat i salut de les persones treballadores.

Per contra, quan els FMA puguen causar una **situació d'emergència** s'han d'aplicar les actuacions contingudes en l'art. 20 LPRL, inclòs el procediment d'actuació de l'art. 21 LPRL, per haver-se generat una situació qualificable de risc greu i imminent.

Respecte a les **mesures d'emergències**, n'hi ha diferents tipus:

1. Recomanacions
2. De limitació del desenvolupament de l'activitat (Ex. Prohibir activitats a l'aire lliure)
3. De cancel·lació o suspensió de l'activitat
4. De prohibició (Ex. Trànsit de carreteres)

Aquestes mesures d'emergència han de considerar la informació i les indicacions donades per les autoritats competents, i per tant en els protocols d'actuació s'ha de considerar la interacció amb els serveis operatius externs.

Aquestes mesures d'emergència es prendran en funció dels nivells de risc i d'alerta emesos per l'autoritat competent, i tenint en compte els factors que caracteritzen els FMA; és a dir, les mesures a adoptar davant els avisos dels FMA ha d'anar en funció de

la ubicació, l'activitat de l'empresa, el tipus de tasques (essencials/no essencials) i les característiques de les persones treballadores.

Les característiques de les persones treballadores són les seues condicions o factors individuals que han ser identificats i valorats tant en el disseny com en l'aplicació de les mesures preventives i d'emergència. En aquest sentit, ha de considerar-se específicament el personal especialment sensible, la maternitat, menors i edat, i també les necessitats de conciliació personal i/o familiar, o el deure de cures que en moltes situacions es podran considerar com un **deure inexcusable** de la persona treballadora, tal com disposa l'art. 37.3 d) ET.

Igualment, cal valorar la necessitat d'utilitzar algun mitjà de transport en relació a l'estat de les vies de circulació, siga privat o públic, la conveniència de fomentar el teletreball o d'adequar l'activitat, la seguretat de les instal·lacions. Per al supòsit de fortes pluges, el risc d'inundació.

OBLIGACIONS I RESPONSABILITATS

Actualment, l'actuació davant els FMA no disposa de normativa específica, per la qual cosa hem de basar-nos en la mateixa LPRL i RSP, disposició addicional única del RD 486/1997 sobre llocs de treball, RD LLEI 4/2023 d'11 maig en què juntament amb altres matèries regula la prevenció de riscos laborals en episodis d'altres temperatures, RD 773/1997 sobre equips de protecció, per al sector de la construcció l'art. 74 bis del VII Conveni de la construcció per al risc d'altres temperatures, i RD Llei 8/2024 que modifica l'art. 37.3 g) ET.

L'empresa/administració té **com a obligació genèrica** prendre les mesures adequades per a la protecció de les persones treballadores, i per a això el deure d'informació i de formació es revela primordial perquè les mesures preventives i/o d'emergència s'implanten de manera adequada.

Per tant, partim que l'empresa/administració **ha d'informar a tot el personal afectat** de les accions que s'han d'adoptar en funció del nivell de risc previst, així com de l'evolució dels FMA durant la jornada, per a valorar la possible modificació de les accions a implementar.

El protocol d'actuació davant els FMA és el document que defineix les mesures d'emergència que s'han d'adoptar, en funció dels nivells de risc i alertes emesos per les autoritats competents, tenint en compte els factors que caracteritzen als FMA.

Aquest document ha de ser realitzat **amb la participació de l'RLT** (arts. 33, 35, 36, 38 i 39 LPRL) que és considerada com a clau i essencial, tant en el disseny de les mesures com en la seua implantació.

Cal recordar que l'art. 64.4 ET va ser modificat pel RD Llei 8/2024 afegint una obligació específica de l'empresa respecte al deure d'informació a l'RLT, en concret:

“Ser informat per l'empresa de les mesures d'actuació previstes amb motiu de l'activació d'alertes per catàstrofes i uns altres FMA, sense perjudici dels drets d'informació, consulta i participació previstos en la LPRL. Tot això a l'efecte de l'adopció de mesures i decisions, incloses, entre altres, les previstes en l'art. 21 de la LPRL”

Respecte a l'obligació de les persones treballadores de prestar serveis de manera presencial és necessari valorar el nivell d'alerta emés per als FMA concrets, les mesures d'emergència a implementar i els drets de les persones treballadores regulats, ja siga per l'art. 4.2 d) ET (dret de les persones treballadores a la seua integritat física i a una adequada política de PRL en el seu treball), art. 14 LPRL (dret a una protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball), art. 7 ter de la Llei 17/2015 sobre el Sistema Nacional de Protecció Civil que obliga la ciutadania a prendre les mesures necessàries per a evitar la generació de riscos així com exposar-se a aquests, i els propis drets fonamentals regulats en la CE.

Especial esment refereix el procediment i les facultats regulades per **l'art. 21 LPRL**, quan les persones treballadores puguen estar exposades a un risc greu i imminent derivat dels FMA.

L'obligació de l'empresa se centra a **informar**, tan prompte com puga, sobre la seua existència juntament amb les mesures d'actuació que s'han d'adoptar.

Les **instruccions** han de ser **clares** i concises que no generen dubtes sobre l'acció a realitzar ni s'utilitze com a criteri d'actuació el sentit comú de les persones treballadores, així mateix s'ha d'incloure la possibilitat **d'interrompre** l'activitat, i si fora necessari **abandonar** el lloc de treball sense cap perjudici.

Les obligacions de les persones treballadores se centren a **complir amb les instruccions i recomanacions** que es dicten tant per les **autoritats** competents en matèria de protecció civil i emergències, com **per l'empresa/administració pública** emeses pels mitjans de comunicació acordats en el protocol d'actuació davant FMA.

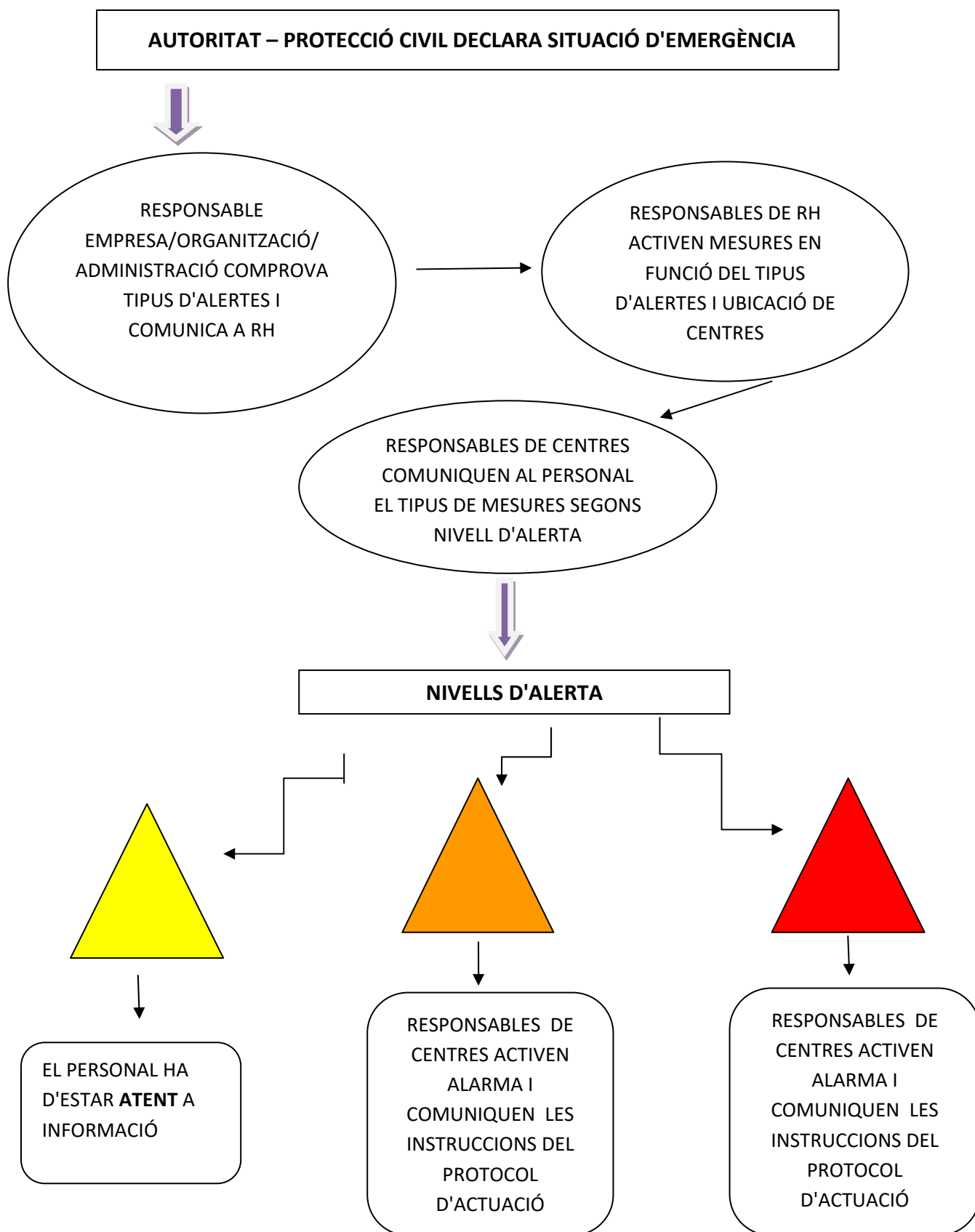
COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

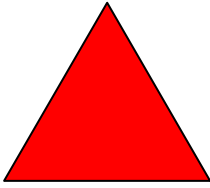
La comunicació de les actuacions s'inicia per l'autoritat responsable en matèria de protecció civil, en el moment que difon la situació d'emergència derivada d'FMA.

En els protocols amb les mesures d'emergències i actuació davant els FMA s'ha d'incloure un diagrama o flux de comunicació, que serà específic i individualitzat per a cada empresa/administració pública.

Es recomana designar una persona responsable, que en funció del nivell de risc i alerta emés per les autoritats activarà el procediment, cadena de persones que han d'intervindre, i les mesures d'emergències planificades en el protocol.

Incloem com a exemple un diagrama de comunicació que ha de ser adaptat per a cada tipus d'empresa/administració en el protocol d'actuació davant dels FMA.

A MÉS ÉS NECESSARI TINDRE EN COMPTE DURANT L'ALERTA ROJA

1. CONTACTAR AMB EL PERSONAL MITJANÇANT TELÈFON, MAIL...
2. DETERMINAR LLOCS ESSENCIALS
3. VALORAR ELS FACTORS INDIVIDUALS DE PERSONES TREBALLADORES

4. SI L'ALARMA ROJA S'EMET **DURANT LA JORNADA** CAL SABER EL PERSONAL QUE ESTÀ EN EL CENTRE DE TREBALL

ES ROMAN EN EL CENTRE? SÍ/NO?

ÉS NECESSARI SOL·LICITAR AJUDA EXTERNA?

HI HA RISC GREU I IMMINENT?

RELACIÓ DE PERSONAL DESPLAÇAT I LA UBICACIÓ D'ON ES TROBA

5. SI L'ALARMA ROJA S'EMET **ABANS D'INICI DE LA JORNADA**

ES ROMAN EN EL DOMICILI? POSSIBILITAT DE TELETREBALL?

HI HA CONDICIONS PER A REALITZAR ELS DESPLAÇAMENTS?

HI HA RISC GREU I IMMINENT?

6. ESTAR ATENT A LA INFORMACIÓ EMESA PER AUTORITAT, PROTECCIÓ CIVIL I 112 SOBRE ELS NIVELLS D'ALERTES PER A VALORAR EL MANTENIMENT DE LES MESURES.

7. **DESPRÉS** DE L'ALERTA ROJA CAL COMPROVAR SI HI HA HAGUT INCIDENTS/ACCIDENTS DURANT EL TEMPS DE L'ALERTA

8. **FI D'EMERGÈNCIA**